

ne vil have det præciseret og understreget mere, ved jeg ikke, om hr. Rasmus Prehn så er i stand til at komme med nogle undersøgelser fra dansk side, som siger, at vi har et problem, og ikke blot kan henvise til, at der er nogle, der vurderer, at der måske er et problem i USA. Men er der nogle, der har nogle konkrete eksempler på offentlig-private forskningsprojekter i Danmark, hvor der er nogle, der føler, at forskningens effektivitet og redelighed er blevet tilsidesat?

(Kort bemærkning).

Rasmus Prehn (S):

Jeg synes, det på mange måder ville være ganske upassende som ordfører her i Folketinget at hænge navngivne virksomheder ud med beskyldninger om det ene og det andet. Men jeg synes, at min kollega fra SF, fru Anne Grete Holmsgaard, nævnte nogle eksempler fra bl.a. medicinindustrien, hvor der var ting, der kunne være betænkelige, og hvor det kunne være formålstjenligt, at man fik sikret, at der var redelighed i de undersøgelser, der blev lagt frem.

Det her handler jo om befolkningens helbred, det handler om, at vi sikrer, at de forskningsresultater, der bliver lagt frem, og den tillid, som folk skal have med hensyn til den medicin, de tager, er fuldstændig på sin plads. Det er den sikkerhed, vi vil have, og det er i den ånd, vi fremsætter forslaget.

Kl. 10.55

Formanden:

Tak til hr. Rasmus Prehn. Så er det hr. Jesper Langballe som ordfører.

Jesper Langballe (DF):

Består erhvervslivet af griske kapitalister, der lurer på at æde deres bytte? Det har i hvert fald hørt til venstrefløjens kæreste fordomme siden 1968. Kun offentlig forskning kan være objektiv, åben og ubestikkelig, og hvis offentligt finansieret forskning sættes i forbindelse med privat forskning og erhvervsinteresser, så er der en sandsynlighed for, at kapitalistbacillen angriber den offentlige forsknings sunde organisme, hvorfor man må se med mistænksomhed på de igangværende bestræbelser på at skabe et samspil mellem offentligt og privat finansieret forskning og især at afkorte vejen fra forskningsresultatet til erhvervslivets udnyttelse af det.

Her er det selvfølgelig først og fremmest Dandysagen fra 1999, der spøger, en sag, som man må sige var en farce, der næppe er så enty-

dig, som den er blevet fremstillet, men som i hvert fald har medført en regulering, som betyder, at den sag i dag næppe ville kunne forekomme.

Det mest uheldige ved sådan en dogmatisk mistænksomhed er måske, at dogmatikken kommer til at skygge for det virkelige problem, som der kan være ved forlovelsen mellem forskning og erhvervsliv, hvis man ikke tager sig i agt, nemlig at erhvervsanvendelige forskningsresultater ikke bare skal bringes til anvendelse hurtigst muligt og dermed komme hele samfundet til gavn, hvilket er oplagt fortræffeligt, men at det bliver erhvervslivets anvendelsesmuligheder, der konsekvent kommer til at udlægge de spor, forskningen skal bevæge sig ad. Ikke på grund af kapitalistisk grådighed, men fordi man ud fra de allerbedste hensigter kommer til at sætte forskningen på skinner lagt efter en sigtelinje mod et kæmpe kasseapparat, der bare har at ringe i løbet af et par år.

Den pris, vi så kommer til at betale, er jo forskningsfriheden, og det betyder, at vi får ringere forskning, fordi man så altid går efter det forudsigelige og viger tilbage for at lade forskningen rejse ind i et ukendt land, hvor der ikke er lagt skinner ud på forhånd.

Man kan også sige, at hvis vi ikke er kritisk opmærksom på problemet hele tiden, så er det grundforskningen, der meget let kan gå hen og blive svigtet. Det er jo moderne at sige, at dansk forskning skal have førertrøjen på, men er der noget, som allerede har givet Danmark om ikke førertrøjen, så i hvert fald den prikkede bjergtrøje, så er det faktisk dansk grundforskning – den, som opdagelsestrangen driver mod det uforudsigelige, og som derfor vinder nyt land.

Jeg har efterhånden sagt det nogle gange: H.C. Ørsted sagde ikke en sommerdag i 1820: I eftermiddag vil jeg opdage elektromagnetismen, og så vil der komme gang i samfundets hjul. Nej, efter langvarig grundig forskning ledte han en dag i sit auditorium strøm forbi en kompasnål, og så skete der noget. Så kom der sandelig gang i samfundets hjul, i den grad at vi må sige, at hele den moderne tekniske verden er bygget op over hans opdagelse af elektromagnetismen.

Var det sket, hvis en moderne universitetsbestyrelses erhvervsorienterede forskningsstrategi havde lagt sporet ud? Det var det næppe. Nej, det skete takket være geniets umættelige nysgerrighed og takket være en universitetskultur af lærdom og fordybelse, som ikke så sig tilfredsstillet af blot at lave produktudvikling af